

RUIMTELIJK KOERSDOCUMENT

KERNGEBIED VEGHEL

7 maart 2025

Colofon

in opdracht van:

Gemeente Meijerijstad
Stadhuisplein 1

5461KN Veghel
tel 14 0413
www.meijerijstad.nl

uitgevoerd door:

OD205
Schiehavenkade 158-160

3024 EZ Rotterdam
tel 010 303 1277
www.od205.nl

Copijn
Gageldijk 4F

3566 ME Utrecht
tel 030 264 4333
www.copijn.nl

**‘Niets prikkelt de verbeelding zozeer
als met nieuwe ogen**

**en in een nieuw verband
te zien wat je al dacht te kennen’**

Raad van Verbeelding

INHOUD

1. INLEIDING		06
2. WAAR KOMEN WE VANDAAN?		12
3. WAAR ZULLEN WE EENS HEEN GAAN?		36
4. HOE KOMEN WE DAAR?		53

deel 1

INLEIDING

1.1 EEN BLIK OP DE TOEKOMST

Voor u ligt het Koersdocument voor het centrum van Veghel. Hierin werpen we een blik ver de toekomst in en omschrijven we hoe Veghel er dan uit kan zien. Het is een wensbeeld, gebaseerd op de kennis van nu en ontstaan vanuit het besef dat dingen anders moeten in de toekomst; een woon- en werkomgeving die meer in balans is met het landschap en de natuur om ons heen, een gezonde leefomgeving met minder vervuiling van auto's en meer ruimte voor contact en deelname aan het openbare leven door iedereen en met het behoud van het authentieke karakter van Veghel.

Voor het Veghel van de toekomst leggen we nu de basis. Door in dit Koersdocument een beeld te schetsen om naar toe te groeien kunnen we richting geven aan ontwikkelingen die nu plaats vinden. Dit Koersdocument geeft niet aan wat er niet en wat er wel mag bij de nieuwe (bouw)ontwikkelingen, maar laat kansen zien voor verdere groei. Daarbij staat het eindbeeld niet vast. Het is een document dat gebruikt kan worden om te beoordelen of (bouw) initiatieven bijdrage leveren aan het Veghel van de toekomst.

Atlas van Verbeelding

Op 1 januari 2017 is Meierijstad ‘geboren’ uit een fusie van drie gemeentes. Maar dertien dorpen maken samen nog geen stad en een geheugen of verhaal over wie en wat ze is of wil worden ontbreekt nog. Kort na de fusie wordt de Raad van Verbeelding gevormd door een aantal prominente denkers ‘met liefde voor innovatie en de streek’. Een unieke samenwerking met een bijzondere opdracht. Met grote verbeeldingskracht kijken zij naar het Meierijstad van de toekomst. Het resultaat is vastgelegd in de Atlas van Verbeelding. ‘Proberen verder te denken dan een interpretatie van de werkelijkheid, is de opdracht. De vragen waar de stad en de tijd voor staan, zijn urgent, maar ook een kans om niet alleen te bedenken wat we moeten, maar ook wat we eigenlijk zouden willen.’

Dit is een mooi vertrekpunt voor de toekomst van Veghel, zoals in dit document beschreven. Denk verder dan de waan van de dag en het oplossen van de problemen die nu spelen. Stippel een route uit naar een toekomst die gewenst is. Hiervoor is afstand nemen soms noodzakelijk om het grotere geheel te zien.

In de atlas wordt het mythische verhaal van Icarus gebruikt om uit te leggen dat men hiervoor hoog moet stijgen om vanuit overzicht de ‘juiste’ weg te vinden. Tegelijkertijd kan te hoog vliegen ervoor zorgen dat de realiteit uit het oog verloren raakt. Bij het opstellen van het Koersdocument hebben we geprobeerd hoog te vliegen, maar lager dan de Raad van Verbeelding, om zo de eerste concrete ideeën voor Veghel te laten landen.

In 30 jaar kan veel veranderen

De afgelopen 30 jaar hebben binnensteden een bijzondere ontwikkeling doorgemaakt. In de jaren ‘90 woonde nog maar weinig mensen in de binnensteden, waren er voornamelijk winkels en was het ‘s avonds na sluitingstijd stil. Nu zijn de binnensteden drukke plekken waar wordt gewoond en gerecreëerd. Het is een plek geworden voor activiteiten zoals funshoppes, theaterbezoek, uit eten en rondleidingen. In 30 jaar kan veel veranderen en veel dingen zijn van te voren niet te bedenken.

Wat er de komende decennia op ons afkomt is nog grotendeels onbekend. Wat we wel weten is dat het klimaat verandert en de natuur in rap tempo verarmd en dat we daarop moeten anticiperen, dat er meer ruimte nodig is voor gezonde woon- en werkplekken en dat het van groot belang is plekken te maken waar mensen zich mee verbonden voelen; met de plek en met elkaar. ‘Solidair wonen, niet solitair wonen’ wordt dat in de Atlas genoemd. Hiervoor is het van belang dat de ontwikkelingen ‘passend’ zijn voor Veghel en voortbouwen op het authentieke karakter van de plek. Van Veghel is er maar één!

Veghels karakter

Zoals in de Atlas beschreven staat ‘prikfelt niets de verbeelding zozeer als met nieuwe ogen en in een nieuw verband te zien wat je al dacht te kennen’.

Veghel is lang geleden ontstaan aan de Aa en al vanaf 1850 ook aan het kanaal. Al snel sprong Veghel over de Aa richting het kanaal en ontstond een tweede kern langs de kades. Dit was de aanzet voor een kern met twee gezichten; een dorp langs de Aa en een bedrijvenkern langs het kanaal. De afgelopen decennia hebben de bedrijven de ontwikkeling van het dorp bepaald, ze zijn vooruit gegaan hebben zich gericht op nationale en internationale markten. Eerst was er nog een vanzelfsprekende binding tussen de bewoners en de bedrijven. Veel mensen werkten er. Nu komen er steeds meer werknemers van verder, van buiten Veghel. De bedrijven groeiden door en het dorp bleef achter.

Meerdere keren is geprobeerd in het dorp ook een ‘schaalsprong’ te maken vergelijkbaar met de bedrijvigheid. Het oude dorp Veghel even nieuw elan geven, even verbeteren. Deze vernieuwingen waren vaak speldenprikjes en leidden niet tot een beter Veghel, omdat het niet aanhaakte op het authentieke karakter van de plek.

Voor de komende ontwikkelingen van Veghel kijken we naar de ‘geest’ van de plek en waar de ‘vonk’ is om nieuwe ontwikkelingen tot een Veghels succes te maken. En dat gebeurt nu ook al; Bijvoorbeeld bij de vernieuwde Markt en op de Noordkade. Hier gebeuren dingen die Veghel karakter geven, voortbordurend op de kwaliteiten die er zijn. Het geeft al een beetje een antwoord op de vraag: ‘Waar zullen we eens heen gaan?’.

Meer woningen is hiervan zeker een onderdeel. Maar meer wonen betekent ook: meer voorzieningen, meer werk en recreatieve druk, meer behoefte aan groen en plekken om elkaar tegen te komen, meer sport en meer vervoersbewegingen.

Op dit moment is de auto echt een beknellende factor. Er zijn veel drukke wegen en nagenoeg alle pleinen worden gebruikt om te parkeren. Er blijft hierdoor weinig ruimte voor de voetganger en voor de fietser en weinig ruimte om elkaar te ontmoeten en voor groen. De auto is de meest aantrekkelijke manier van vervoer, maar dit gaat ten koste van de leefbaarheid. De leefbaarheid vergroten vraagt een visie over een langere termijn, waarin ruimte is om in kleinere stappen naar het wensbeeld toe te groeien.

Leeswijzer

In dit document nemen we u mee in de groei van Veghel. Eerst kijken we hiervoor naar het verleden (*‘Waar komen we vandaan?’*) en omschrijven we de ontwikkeling die Veghel heeft meegemaakt. Daarna kijken we naar het nu, naar hoe het er op dit moment uitziet en functioneert.

Vervolgens geven we een antwoord op de vraag *‘Waar zullen we eens heen gaan?’*. Een mooie vraag, die in de Atlas van verbeelding werd gesteld, die de gezamenlijk te maken stappen richting de toekomst en het gesprek erover weerspiegelt. In dit hoofdstuk wordt op een aantal facetten een wensbeeld geschetst. Dit resulteert in een lijst met ‘gouden regels’ om op koers te blijven.

1.2 VEGHEL IN 2050

Een zonnige vooravond in 2050, heerlijk weer om nog even een terrasje te pakken. Misschien naar die nieuwe wijnbar langs de Noordkade? Of liever mensen kijken op de Markt? In Veghel heb je tegenwoordig zoveel leuke plekken, of je nou van de drukte en dynamiek van de stad houdt, of juist liever wat knusser zit. Langs de Aa is vorige week nog een leuk nieuw terras geopend.

Wandelen kun je er ook heerlijk, langs de Aa. In het centrum stap je zo het wandelpad op vanuit de winkelstraten Hoofdstraat en Kalverstraat. Op allerlei plekken in het oude centrum zijn er fijne plekken langs het water. Op zonnige dagen is het er een gezellige drukte, de Aa is echt een blikvanger. Sinds vorig jaar worden er elektrische sloepjes verhuurd. Die zijn niet alleen populair bij de Veghelaren; ook de mensen uit de regio weten de Veghelse Aa goed te vinden.

Groen is het tegenwoordig ook in het oude centrum. De gemeente heeft in de afgelopen jaren veel nieuwe bomen geplant. Vooral in de zomer is dat goed te merken: waar je 25 jaar geleden op een zonnige dag nog liep te puffen in de stad, loop je nu heerlijk koel in de schaduw naar het volgende winkeltje. In het oude centrum vind je tegenwoordig veel speciaalzaken en van die aparte kleine winkeltjes. De Hoofdstraat, met die leuke pandjes, is heerlijk om doorheen te slenteren.

Sinds er niet meer zoveel auto's door het oude centrum rijden is het er ook fijner wonen. Al was het natuurlijk best even wennen dat auto's aan de rand van de stad in parkeerhubs moeten blijven. Maar eerlijk is eerlijk, het is er wel een stuk prettiger op geworden. Bewoners kunnen hun auto kwijt in de parkeerruimtes onder de nieuwe gebouwen. Als fietser of voetganger hoef je niet meer zo tussen het verkeer door te laveren, en veel van die kale parkeerterreinen van 25 jaar geleden zijn nu kleine parkjes geworden. Dat is voor de ouderen een fijn ommetje. Niet alleen voor hen trouwens; heel Veghel komt er graag. Vooral als er in december de kerstmarkt is, bij de donderdagse weekmarkt in de Hoofdstraat, de jaarlijkse kermis en natuurlijk als Veghel omgedoopt wordt tot Kuussegat tijdens carnaval. Iedereen geniet er dan van de levendigheid en je komt altijd wel iemand tegen die je kent. Levendig is het ook het hele jaar door bij de kades. Vanuit heel Veghel ben je daar zó. De nieuwe fietsroutes door de stad maken alles veel makkelijker bereikbaar nu. Of je nou naar het oude centrum wil of naar de kades. Het oude deel van Veghel en het havenkwartier lopen mooi in elkaar over. Het valt bijna niet op; de gebouwen veranderen stap voor stap een beetje van hoogte, komen dicht op elkaar te staan en de straten worden breder en de pleinen groter. Op de kades kijk je de laatste jaren echt je ogen uit.

Die moderne architectuur daar, dat past geweldig bij de rauwe uitstraling van de oude industrie. Je waant je er zo op Strijp-S in Eindhoven. Grote ruime lofts in strak vormgegeven woontorens met mooie binnentuinen, maar ook betaalbare appartementen voor starters. Omdat de bewoners onder de gebouwen parkeren, zie je ook hier veel groen. Maar waar het in het oude centrum het groen als stepping stones is toegevoegd tussen de bestaande gebouwen en wegen, zijn het hier juist het grote kadepark en de collectieve binnentuinen en brede straatprofielen met stevige bomenrijen die het beeld bepalen.

Het Veghelse nachtleven van de kades is in de regio befaamd. Hippe bars en trendy restaurants, het uitgaanscentrum rond de bioscoop; er is altijd wel wat te beleven. Ook overdag bruist het er. Je vindt er koffiecorners, lunchtentjes, speciaalzaken. De medewerkers van de bedrijven op De Amert-Dorshout zijn er vaste bezoekers in de pauze. Of ze lopen een rondje langs de haven. Die is helemaal opgebloeid, in het vaarseizoen is het er een komen en gaan van jachtjes en sloepen.

Juist door zijn twee zo verschillende gezichten, is Veghel een populaire stad in 2050 om te wonen en te werken. De eerste zaadjes daarvoor zijn al zo'n 25 jaar geleden geplant. Door al die jaren een duidelijk doel voor ogen te houden, is Veghel geworden wat het nu is. Een unieke stad in de regio.

deel 2

WAAR KOMEN WE VANDAAN?

2.1 ONTSTAAN EN ONTWIKKELING

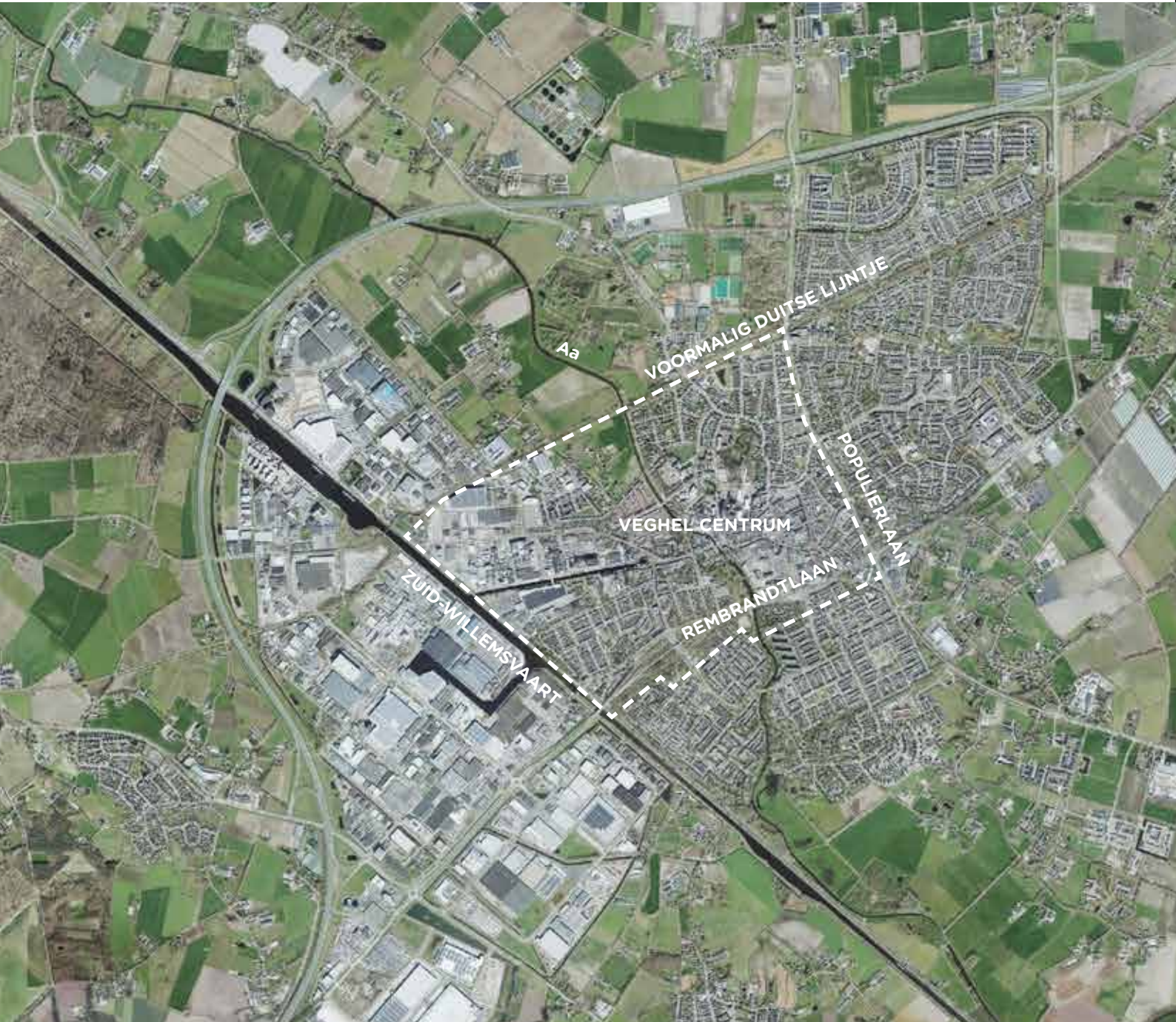
Veghel, een dorp aan de Aa

In 1225 wordt Veghel voor het eerst genoemd als Vehchele. Tot 1850 was Veghel een kleine nederzetting aan rivier de Aa. Op de hoogtekkaart is te zien dat het oude centrum van Veghel op het hoogste deel langs de Aa is ontstaan. Op deze hogere gronden vond akkerbouw plaats. Vervolgens zijn de gronden rondom de kern steeds verder ontgonnen, waardoor een web is ontstaan van wegen en zandpaden met boerderijen. Deze structuur is lang zichtbaar gebleven (zie kaart Veghel omstreeks 1850).

Veghel in 1936

Luchtfoto met het centrum van Veghel

De historische structuur dorpshart omstreeks 1791

Op de kaart (historische structuur van het dorpshart omstreeks 1791) is te zien dat de Hoofdstraat vanuit de historische structuur de belangrijkste verbinding was van en naar de Markt. De Molenwieken is van oudsher een belangrijke verbinding in het dorp; hier kwam de Molenstraat uit op de Hoofdstraat. In het huidige Veghel is een deel van deze structuur nog zichtbaar, zoals bijvoorbeeld de Hoofdstraat. De historische structuur, waarin de Molenstraat doorliep tot de Hoofdstraat, is niet langer zichtbaar.

Veghel omstreeks 1850

1950

Op de kaart van omstreeks 1950 is goed te zien dat Veghel in een eeuw nog weinig is gegroeid. Nog steeds zijn de twee kernen van het dorp goed zichtbaar. Het dorp aan de oostzijde van Aa met de markt en de bebouwing rond de havenarm. Veghel is goed aangesloten op het omliggende land; door de ligging aan het kanaal, door de wegen langs het kanaal en door de spoorlijn ‘Het Duitslijntje’. Tussen de jaren ‘30 en de jaren ‘70 is voornamelijk uitgebreid rondom de Kloostertuin en de havenarm (het huidige Heilig Hartplein).

Molenstraat jaren 50

Noordkade jaren 50

Veghel omstreeks 1950

Callenburghstraat jaren 80/90

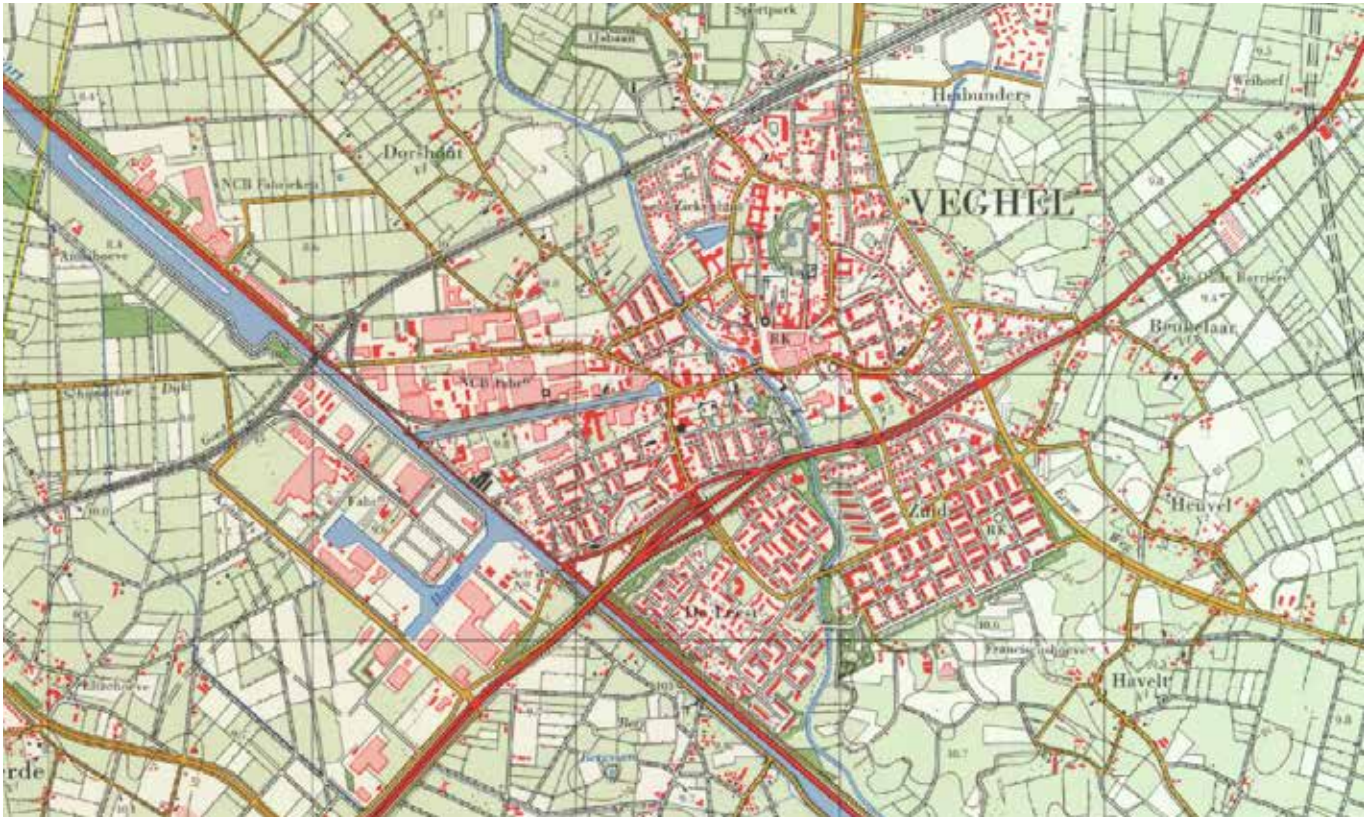

Kruising Rembrandtlaan Erpseweg jaren 70

1980

Veghel is in de jaren behoorlijk gegroeid; de hoeveelheid industrie en bedrijven langs het kanaal is fors toegenomen. Daarnaast zijn de grotere woonwijken van Veghel ontstaan rondom het oude centrum en het industriegebied. Langs de Hoofdstraat heeft een flinke verdichting plaatsgevonden als uitbreiding van het kernwinkelgebied (Komplan). Door verschillende bouwontwikkelingen in het dorp en de ontwikkeling van het Komplan -het monofunctionele winkelgebied uit de jaren ‘70- zijn meerdere oude wegen uit het centrum deels verdwenen of verlegd. Een nieuwe verbinding- de huidige Corridor en Rembrandtlaan- is stapsgewijs tot stand gekomen als verbinding tussen St. Oedenrode en Uden.

Veghel omstreeks 1980

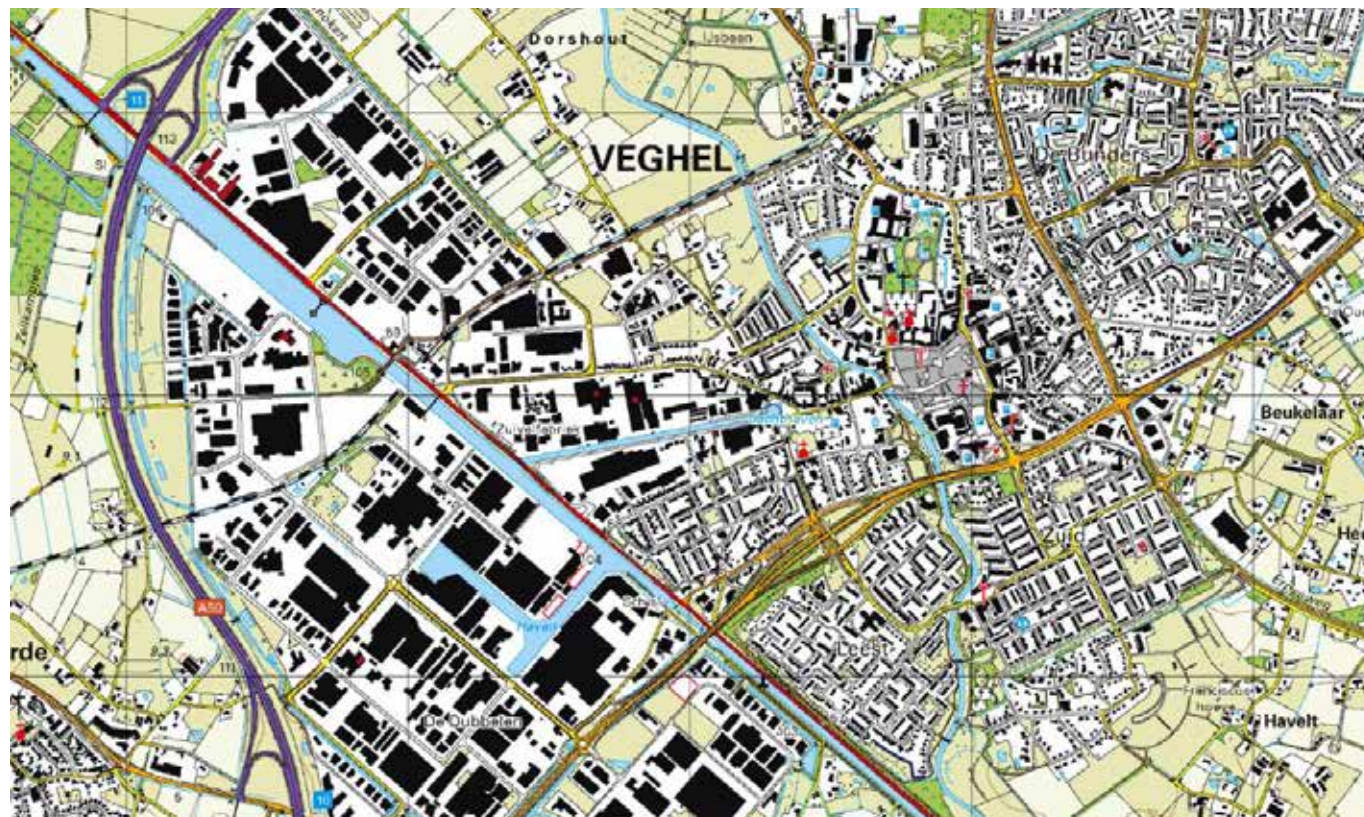
2015 tot nu

Met name de bedrijven langs het kanaal zijn explosief gegroeid aan beide zijden van het kanaal, zowel in aantal als in grootte. De grote hallen en industriële gebouwen tekenen zich af tegen de kleinere schaal van de bebouwing in het dorp.

De A50 is rond de noordzijde van Veghel gelegd om de wegen door het dorp te ontlasten. Helaas zijn meerdere wegen in het dorp alweer net zo druk als voor de aanleg van de snelweg. De Corridor- Rembrandtlaan wordt door files op de A50 nog vaak gebruikt als alternatieve route. In deze jaren heeft inbreiding plaatsgevonden in het kerngebied.

Inbreiding langs de Aa is, waar dat mogelijk was, in de loop der jaren toegevoegd. Vaak zijn deze gebouwen met de rug naar de Aa gebouwd. Inbreiding bij de Kloostertuin is de meest recente ontwikkeling in het centrum van Veghel.

Veghel omstreeks 2015

De Hoofdstraat in Veghel

Bedrijven langs de NCB-laan

2.2 WAAR VANDAAN VERTREKKEN WE?

Twee gezichten

Wat op de kaarten goed zichtbaar is, is ook wandelend door Veghel goed te zien; Veghel heeft twee duidelijk van elkaar verschillende gezichten. Langs de Aa ligt de kern als een Brabants dorp, waar iedereen elkaar kent en waar het goed wonen en verblijven is. Op deze plek heerst de menselijke maat.

Langs het kanaal en de snelweg ligt bedrijvig Veghel. Met veel grote (inter)nationale bedrijven die groot zijn in de sector 'Food en Feed'. Dit is het gezicht dat de meeste mensen van buiten Veghel van de kern hebben. Mensen passen hier niet goed. Het is de ruimte voor (industriële) processen, voor grote hallen en rondrijdende voertuigen.

Lange tijd zijn bedrijvigheid en de ontwikkeling van het dorp samen opgegaan. De twee gezichten waren verbonden. Veel mensen uit het dorp werkten bij de bedrijven langs het kanaal. Maar de groter wordende schaal, de voortgaande automatisering en de internationale blik van de bedrijven hebben er voor gezorgd dat het meer en meer twee werelden werden, die met de ruggen naar elkaar lagen. Maar de verbondenheid is nog niet geheel verdwenen. Op niet veel plekken is het contrast tussen beide delen zo groot en toch zo dicht bij elkaar. De grote bedrijven zijn ook deel van Veghel's trots. Hierdoor heerst, ook in eerdere tijden het gevoel dat de schaa sprong ook in het dorp gemaakt moet worden.

Een Brabants dorp

Het gezicht van bedrijvig Veghel

Twee werelden met de ruggen tegen elkaar

Groeipijn

De gewenste schaa sprong heeft in de jaren ‘70 onder andere geleid tot het Komplan, waarin een aanzienlijk deel van het oude centrum volgens de toen heersende maatstaven voor stedelijke ontwikkeling is herontwikkeld. Het gebied zou met nieuwe architectuur een nieuw Veghel maken, maar heeft (bezien met de blik van nu) het karakter van het oorspronkelijke dorp uit het oog verloren. Op andere plekken, zoals het Stadhuisplein, zijn grote gebouwen gemaakt met veel woningen. De gebouwen ogen anoniem, mede doordat de woningen geen directe relatie hebben met de straat en het grote plein voor de deur volstaat met geparkeerde auto’s.

Bij de ontwikkelingen is te weinig gekeken naar de inrichting van de openbare ruimte en is er te weinig ruimte voor groen en bomen en plekken om elkaar te ontmoeten. Op plekken zoals het Stadhuisplein zijn nauwelijks bomen te vinden. Dat maakt deze plek zeer gevoelig voor hittestress.

Kloosterkwartier

Stadhuisplein

Kalverstraat

Markt

Kracht

Het centrum wordt gewaardeerd door de bewoners en bezoekers om de ‘pandjes’, de Markt en het prettige verblijven in dit hart van Veghel.

Recent zijn er meerdere veranderingen geweest, die een positief effect hebben op de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van Veghel, zoals een aantal sloop-nieuwbouwprojecten aan de Markt en de herinrichting van de openbare ruimte van de Markt. Hier is nu meer plek voor terrassen en bepaalt de auto minder het beeld. Het is een aangename plek om te verblijven en elkaar te ontmoeten.

Ook bij de Noordkade is een bijzondere plek aan het ontstaan met ruimte voor culturele en gastronomische activiteiten. Op beide plekken wordt voortgebouwd op de aanwezige kracht van de plek en ontstaan karaktervolle, Veghelse plekken. Hier komen zowel historie, innovatie en de mensen bij elkaar.

Noordkade

Landschap

De schoonheid van het Landschap van de Aa wordt niet altijd gezien. Op sommige plekken, zoals in het Julianapark vormt de Aa het hoofdmoment van het park. Op andere plekken is de bebouwing met de achterzijde naar het water gebouwd en wordt de Aa vergeten. Op deze plekken lopen vaak routes niet door. Waar de Aa een belangrijke (recreatieve en natuurrijke) verbinding tussen het centrum en het landschap buiten Veghel zou kunnen zijn, wordt op veel plekken de continuïteit verbroken. Hier zit echter veel potentie voor het herstellen van de verbinding en de mogelijkheid om het centrum van Veghel naar de Aa ‘toe te keren’.

Julianapark

Achterkanten naar de Aa

Stromend water in de Aa

2.3 BESTAANDE SITUATIE PER THEMA

Als we meer inzoomen op Veghel en de bestaande situatie per thema in beeld brengen dan zien we het volgende.

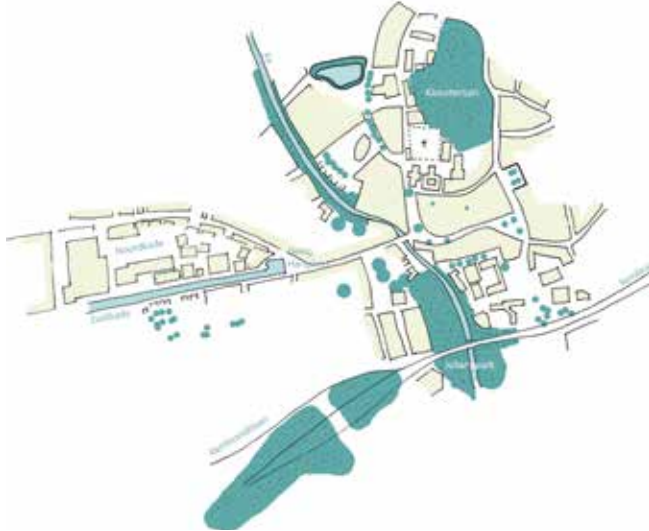
2.3.1 Groen- en waterstructuur

Veghel is omgeven door een groot buitengebied. Kijken we op stadsniveau, dan is duidelijk te zien dat het groen schaars is binnen de bebouwde grenzen van Veghel. Veghel kent enkele grote groenstructuren en groene plekken. Dit zijn het Julianapark, de Kloostertuin en de Aa Broeken als natuurgebied net buiten de kern. De Populierenlaan en de Rembrandtlaan zijn in de huidige situatie sterke groenstructuren. Wat opvalt is dat er verder weinig groene verbindingen in Veghel aanwezig zijn. In veel straten staan geen bomen en er is geen groen op het maaiveld.

De Aa loopt als belangrijke waterstructuur dwars door de stad. De Aa heeft overwegend groene oevers. Op sommige plekken zijn deze oevers verdwenen en staat de bebouwing op de oever, waardoor de groenstructuur onderbroken wordt.

Beleving van groen op ooghoogte

Op ooghoogte valt in Veghel het contrast op tussen echt groene plekken en plekken waar het groen bijna volledig ontbreekt. Er ontbreekt in feite een tussenlaag van groene straten en pleinen die het stedelijk weefsel van de stad doorkruisen.

Groen in het kerngebied

Grote groene ensembles

- Kloostertuin
- Julianapark
- Groen langs Aa
- Corridor Rembrandtlaan

Legenda

park

wijkgroen

natuurgebied

Duits Lijntje

Aa

Bomen

Laanstructuur

Bestaande groenstructuur

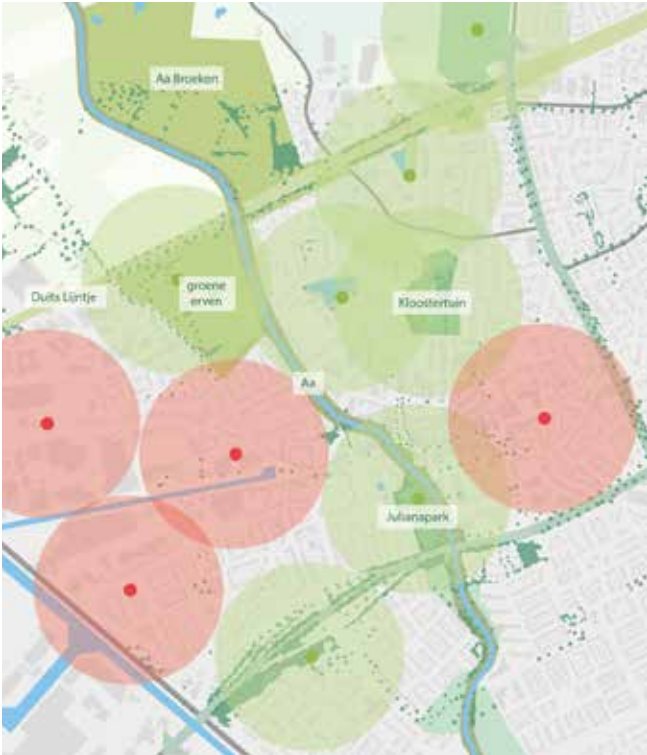

3 - 30 - 300-regel

Een vuistregel in het denken over groenstructuren is de 3-30-300 regel. Hiermee kan bijvoorbeeld het positieve effect van groen op gezondheid worden versterkt. Tevens is de 3-30-300-regel een richtlijn om te meten of er voldoende groen aanwezig is in de stad. De ‘3’ staat voor: iedereen moet vanuit zijn woning minimaal 3 bomen kunnen zien. De ‘30’ staat voor: een minimale boomkroonbedekking in buurten van 30%. De ‘300’ staat voor: iedereen zou op 300 meter wandelafstand van zijn woning een groene verblijfsplek of park van minimaal 1 hectare moeten hebben.

Als we deze richtlijn toepassen op de huidige situatie van Veghel, dan zien we gaten in de dekking van de aanwezige verkoelende plekken in de stad van minstens 1 hectare groot. Dit gat is vooral te zien rondom de Noordkade. Hier is geen park of grotere groenstructuur aanwezig, terwijl er wel veel woonwijken zijn. Nieuwe kansrijke locaties voor grotere groene plekken bevinden zich dan ook voornamelijk rondom de Noordkade én in de zuidoostelijke hoek van het kerngebied.

Als we kijken naar de ‘30-regel’ en de ‘3-regel’ dan zien we ook daar een opgave. Zoals eerder beschreven ontbreekt veel groen op ooghoogte en zijn er weinig robuuste groenstructuren aanwezig in het kerngebied van Veghel. De gemeente Meierijstad hanteert als richtlijn 40% boomkroonbedekking. Om deze doelstelling te behalen, zijn grote nieuwe groenstructuren nodig in het kerngebied. Het behalen van deze boomkroonbedekking zal er ook toe leiden dat mensen vanuit de woning ook minstens 3 bomen kunnen zien.

Op 300 meter afstand een verkoelende groene plek

Legenda

- < 300 m afstand tot 1 ha groen
- > 300 m afstand tot 1 ha groen

Beleving van groen langs de Aa

Zicht op groen (Aa)

Beleving van groen langs de Aa

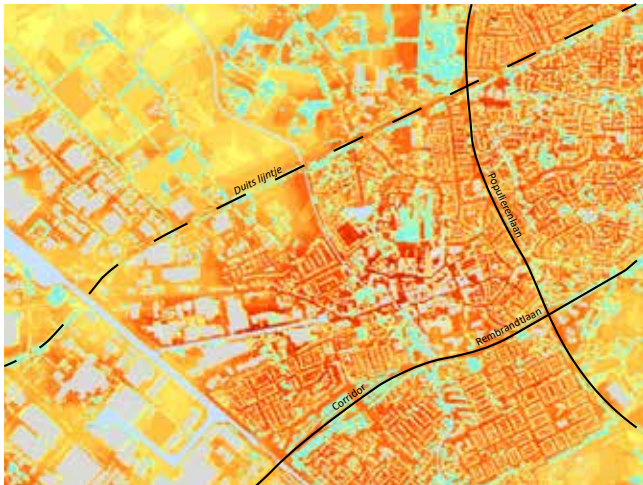
Kalverstraat

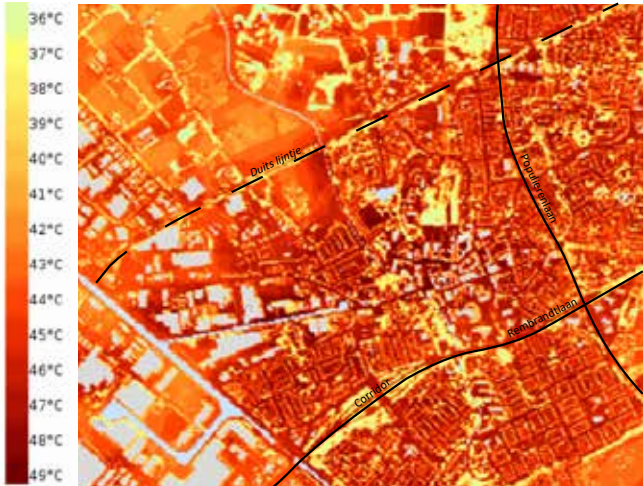
Hoofdstraat

Stadhuisplein

Hittestress o.b.v. gevoelstemperatuur - huidig (bron: Klimaat-effectatlas)

Hittestress o.b.v. gevoelstemperatuur - verwachting 2050 (bron: Klimaat-effectatlas)

Weinig groen voor verkoeling

2.3.2 Klimaat

Hittestress

Samenhangend met de wisselende aanwezigheid van bomen en groengebieden is in de huidige situatie het niveau van verwachte hittestress in Veghel en met name het oude centrum, hoog. In de huidige situatie loopt de temperatuur op een hete zomerdag op richting 45 graden. De verwachting is dat in 2050 de gevoelstemperatuur op een hete zomerdag zal lopen tot 49 graden in het oude centrum. Deze hoge temperaturen hebben onmiskenbaar gevolgen voor de gezondheid. Vooral mensen boven de 75 jaar en chronisch zieken zijn gevoelig voor extreme hitte. De oorzaak van het ontstaan van hitte is de aanwezigheid van veel verharding (gebouwen en openbare ruimte) en de afwezigheid van (kwalitatief) groen. Doordat de openbare ruimte van Veghel veel verharding kent en weinig groen, is er een hoge urgentie om in Veghel hittestress structureel aan te pakken.

Gevoelstemperatuur (°C)	Ervaring	Fysiologisch stressniveau
18-23	comfortabel	geen stress
23-29	beetje warm	lichte hittestress
29-35	warm	matige hittestress
35-41	heet	grote hittestress
>41	zeer heet	extreme hittestress

(bron: Klimaat-effectatlas)

Weinig groen voor verkoeling

2.3.3 Verkeer

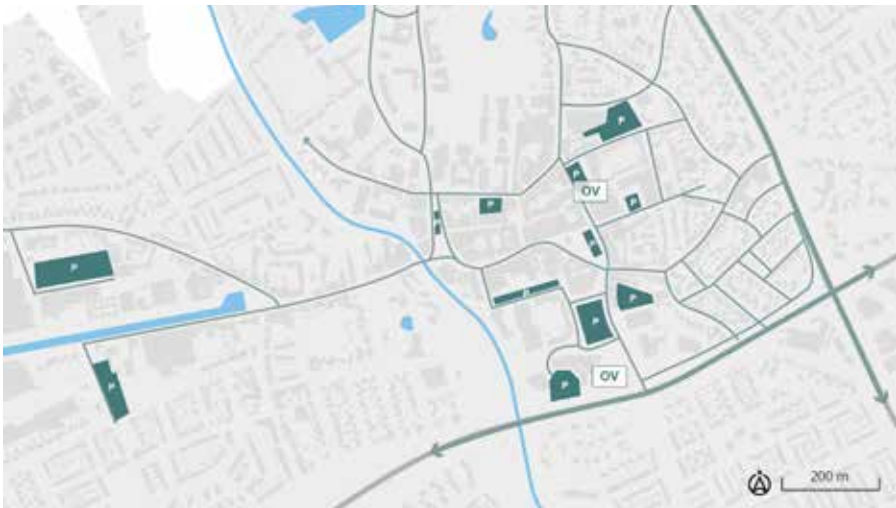
Auto en parkeren

Veghel kent in het kernwinkelgebied vele voorzieningen, zoals winkels en supermarkten. Voor het bereiken van deze voorzieningen wordt de auto gefaciliteerd. Gevolg hiervan is dat Veghel veel parkeerplaatsen in het centrum kent en dat het ruimtebeslag dat parkeren op de openbare ruimte legt, groot is. Op onderstaande kaart is het aantal parkeerplaatsen in het kernwinkelgebied te zien (enkel de geclusterde parkeerplaatsen). Dit is de ruimte die daadwerkelijk nodig is om alle auto's te kunnen faciliteren.

In het verleden zijn veel nieuwe ontwikkelingen gerealiseerd in het kernwinkelgebied. Nieuwe woningen maar ook nieuwe functies, zoals winkels en supermarkten. Er is te vaak vanuit gegaan dat de bijbehorende toename in het aantal benodigde parkeerplaatsen in de openbare ruimte opgelost kon worden.

Parkeren in Veghel op één van de pleinen

Bereikbaarheid auto

Parkeren in kerngebied

Supermarkten in het kerngebied van Veghel

Centra in Veghel: het kernwinkelgebied, de Noordkade en verschillende buurtcentra

Openbaar vervoer

Veghel is met het openbaar per bus bereikbaar. Rondom het centrum zijn er drie bushaltes: aan de Rembrandtlaan, aan de Meijerijstraat ter hoogte van het Bolkenplein en ter hoogte van de Sluisstraat. De bus verbindt Veghel met Eindhoven, Den Bosch en Uden, Oss en Nijmegen. Naast het Stadhuisplein bevindt zich het busstation. Op het busstation stoppen alle reguliere buslijnen (streeklijnen en buurtbus).

Er zijn plannen om de HOV-lijnen op te waarderen naar Bus Rapid Transit (BRT). BRT is een hoogwaardig bussysteem waarbij met hoge frequentie en snelheid gereden wordt. Uitbreiden van de HOV-lijnen betekent dat de huidige haltes moeten worden uitgebreid met voorzieningen die passen bij mobiliteitshubs.

Busstation Stadhuisplein

Openbaar vervoer regionaal

Fiets- en wandelroute Hoogstraat

Fietsroutes

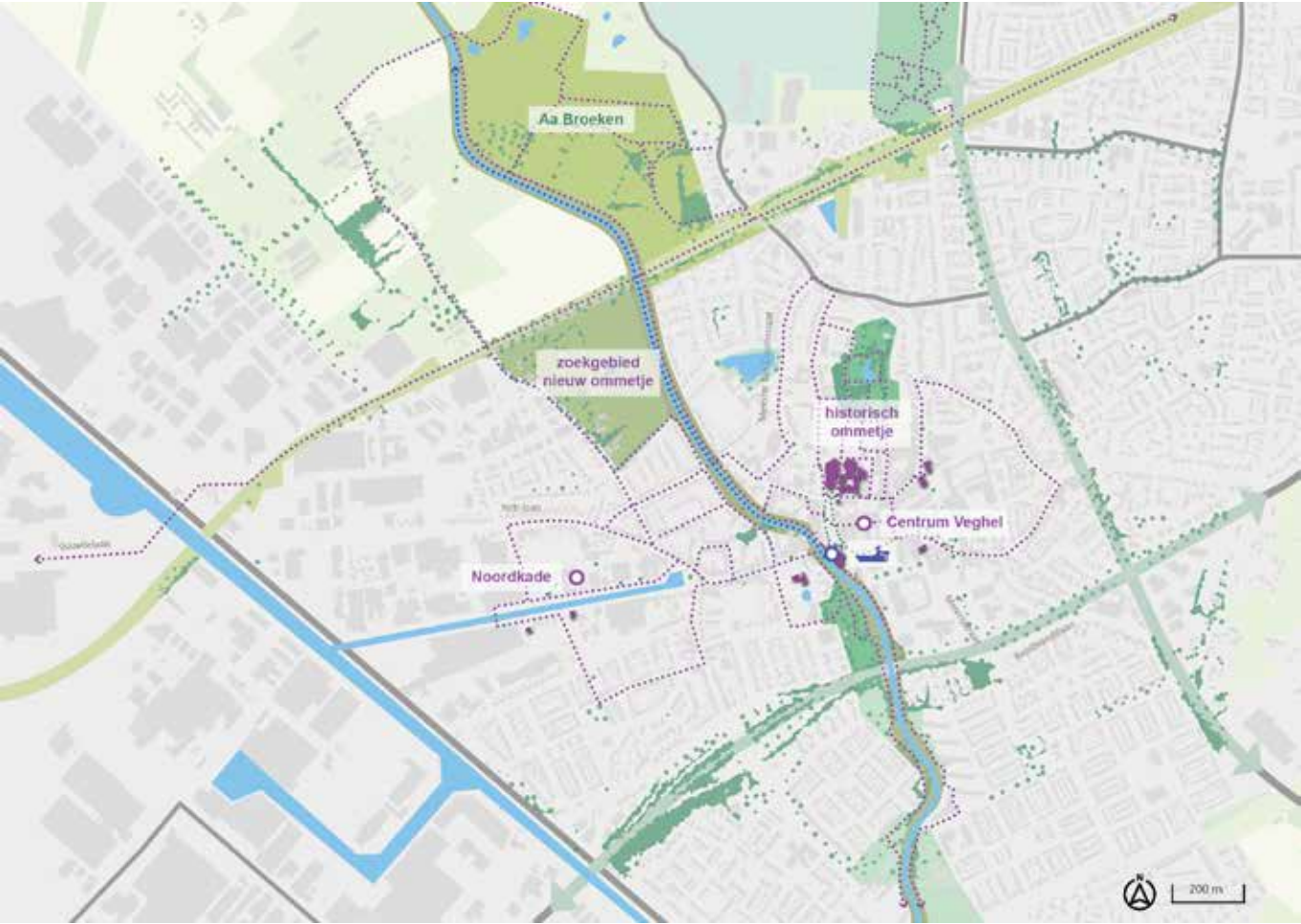
Ommetjes

Veghel is sterk doorwaad met aantrekkelijke ommetjes en voetpaden langs diverse (groene) parels die Veghel rijk is. Op de kaart op de vorige pagina is deze doorwaadbaarheid goed te zien. Echter, deze bijzondere plekken liggen over het algemeen tamelijk verstopt en zijn niet makkelijk te vinden. Tevens zijn deze plekken niet met elkaar verbonden. De beleefbaarheid en vindbaarheid van deze verstopte parels moeten worden vergroot.

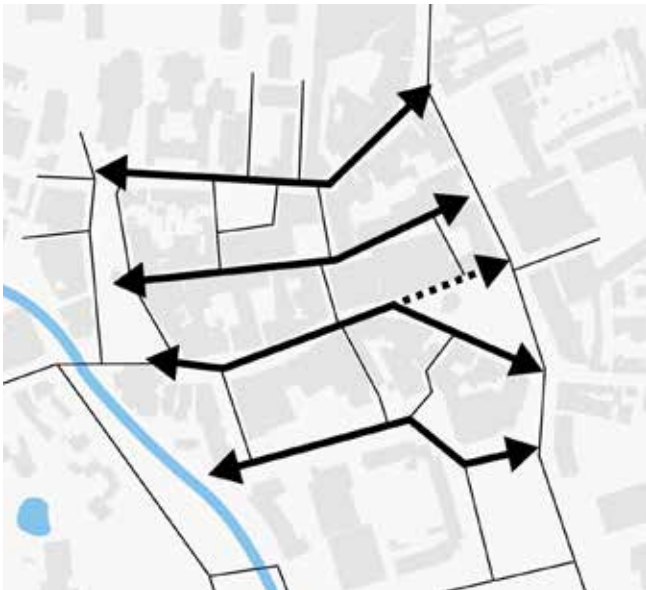

Ommetje Broederkapel

- Legenda
- ommetjes
 - historische bebouwing
 - route fluisterboottocht
 - opstappunt fluisterboot

Ommetjes

Structuur kernwinkelgebied

Markt

Molenwieken

Meijerijplein

2.3.4 Openbare ruimte

Kernwinkelgebied structuur

Op de plek waar Veghel ooit is ontstaan aan rivier de Aa, zijn de historische linten, de Markt en gebouwen zoals het Oude Raadhuis, het Stadhuis en de Lambertuskerk nog altijd zichtbaar. Ze zijn in de loop van de tijd aangevuld met de nodige moderne inbreidingen, waardoor het oude centrum inmiddels ook een ander karakter heeft gekregen.

De hoofdstructuur van het huidige kernwinkelgebied bestaat uit grotere oost- en westverbindingen: Deken van Mierstraat, Kalverstraat- Wiekslag, Hoofdstraat en Vlas en Graan. Aan deze knikkende hoofdroutes liggen veel dwarsverbindingen en doorsteekjes van noord naar zuid. Deze doorsteekjes passen binnen het fijnmazige karakter van het centrum en maken het centrum doorwaadbaar. Een nadeel van deze grote doorwaadbaarheid is dat de overzichtelijkheid verloren gaat en het centrum deels versnipperd.

Verblijven op pleinen en in parken

Aan de routes door het kernwinkelgebied van Veghel liggen verschillende pleinen. Enerzijds zijn dit pleinen voor verblijven (Markt, Molenwieken en deels het Meijerijplein); anderzijds zijn het pleinen waar wordt geparkeerd (Bolkenplein, Stadhuisplein). De verblijfspleinen vervullen een belangrijke rol in het hart van Veghel. De Markt en de Molenwieken zijn pleinen met een duidelijke begrenzing. Verschillende zitjes en kunst- en waterelementen zorgen voor een aantrekkelijk verblijfsmilieu. Beide pleinen zijn recent opnieuw ingericht. Het Meijerijplein wordt deels als verblijfsplek en deels als parkeerplaats gebruikt. Er bevindt zich een aantal zitjes en terrasjes op het plein. Over het algemeen is het een leeg plein waar weinig gebeurt. Bovendien is het plein niet op een juiste manier begrensd. Het plein loopt als het ware weg en waaiert uit. Dit zorgt ervoor dat het plein niet gemakkelijk wordt ervaren als een prettige plek om te zijn. Ook de functiemenging van plein en parkeerplein zorgt ervoor dat het onduidelijk is wat het karakter en functie zijn van deze plek. Wat betreft de parkeerpleinen Stadhuisplein en Bolkenplein: deze pleinen zijn er niet op gericht om te kunnen verblijven. Echter, als parkeerpleinen zijn het ook pleinen die ruimtelijk gezien niet omsloten worden en net als het Meijerijplein ‘wegwaaieren’.

Omsluiting straten en pleinen

Als we kijken naar het kernwinkelgebied dan zien we dat de gebouwen en wanden de beleving van de openbare ruimte bepalen. Het kernwinkelgebied van Veghel bestaat deels uit het oude centrum en deels uit de inbreidingen van het Komplan. In de huidige openbare ruimte zijn de verschillen tussen deze delen groot. De kwaliteit van de openbare ruimte hangt hier sterk mee samen. In de kaart met voor- en achterkanten is te zien dat er in het kerngebied verschillende achterkanten gericht zijn op de openbare ruimte. Hierdoor ontstaan anonieme straten met weinig tot geen interactie tussen bebouwing en openbare ruimte.

Blinde gevels

Voor- en achterkanten

Verblijfsplekken in Veghel kerngebied

2.3.5 Bebouwing

Veghelse iconen en monumenten

Veghel is verschillende rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten rijk. Een aantal in het oogspringende hiervan zijn de Sint-Lambertuskerk, het naastliggende klooster, het kapelletje aan de hoofdstraat en het voormalige stadhuis, de huidige bibliotheek.

Naast monument ook bepalend voor de identiteit van Veghel, zijn de industriële panden op de Noord- en Zuidkade; het havenkwartier. De silo's zijn van al van verre zichtbaar als men richting het centrum van Veghel rijdt of het centrum uitrijdt. Deze panden zijn grote beeldbepalende gebouwen.

Er zijn ook meerdere kleinere karakteristieke gebouwen, die bijdragen aan het kleine weefsel van Veghel en gekoppeld zijn aan ommetjes. Bijvoorbeeld de Protestantse kerk of de Broederkapel. De zichtbaarheid van deze monumenten is minder groot dan die van de grote monumentale gebouwen.

Zuster Fransiscanessen

Oude Raadhuis

Lambertuskerk

Iconen en monumenten van Veghel

Noordkade

Silo's Noordkade

Broederkapel

Protestantse kerk

Bouwhoogtes en korrelgrootte

Het overgrote deel van de bebouwing in het kerngebied van Veghel heeft een hoogte tussen de 2 en 5 bouwlagen. Een belangrijke uitzondering is de Sint-Lambertuskerk, waarvan de toren 77 meter hoog is. Ook de industriële gebouwen op de Noord- en Zuidkade zijn hoger. In Veghel is een tussenlaag aanwezig van bebouwing tot en met 5 bouwlagen. Dit is bijvoorbeeld oudere bebouwing zoals het voormalige klooster. Sommige nieuwe ontwikkelingen refereren eveneens aan deze hoogte. Een deel van het oude centrum en de woonbuurten kennen een lage bouwhoogte tot maximaal 3 bouwlagen.

Contact met de straat is het sterkste bij een lage bouwhoogte tot maximaal 3 bouwlagen. Bij de tussenlaag tot en met 5 bouwlagen is de relatie met de straat minder, maar nog wel aanwezig. Daarboven, bij 6 of meer bouwlagen is er vanaf de woning niet meer te ervaren wat er op straat gebeurt en andersom.

De korrelgrootte in het kerngebied van Veghel is hoofdzakelijk klein, met een pandsgewijze opbouw. Deze kleine korrelgrootte is herkenbaar in de diversiteit aan verschillende pandjes en de variatie in gevellijnen, breedte, type bebouwing, materialisering en kleurgebruik. Uitzonderingen op deze kleine korrelgrootte zijn de latere toevoegingen aan het stedelijk weefsel met het Komplan en de industriële gebouwen op de Noord- en Zuidkade die zijn veranderd van functie.

Hoog

6 lagen en hoger

Middelhoog

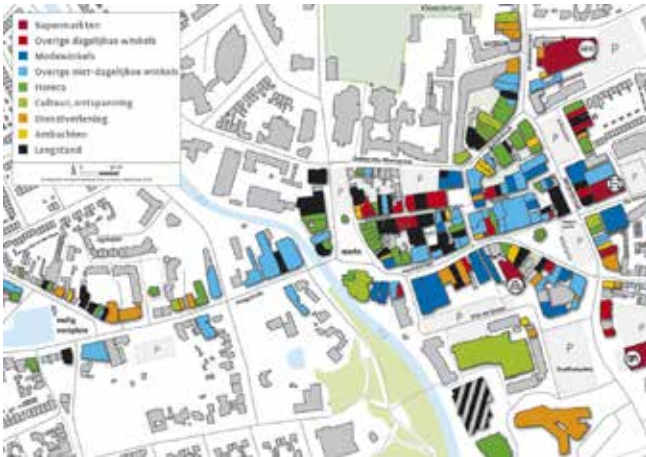
3 tot en met 5 lagen

Laag

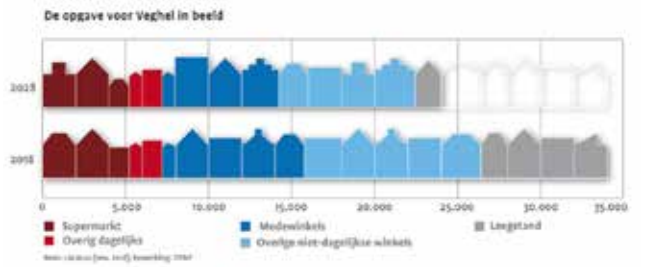
tot 3 lagen

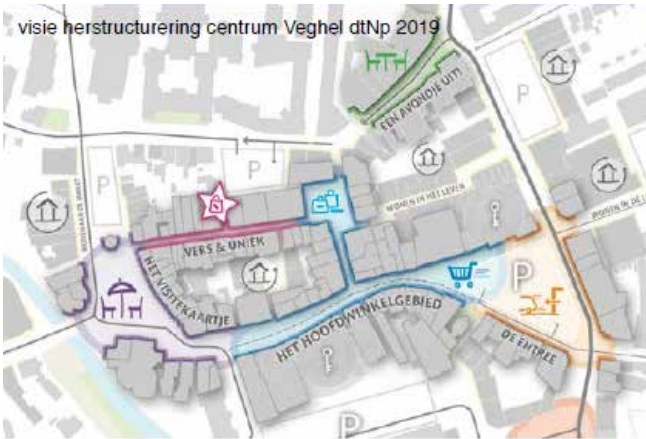
Bouwhoogtes (donkere kleur is hoger) en korrelgrootte

Functies

Opgave voor Veghel

Centrumvisie Veghel herstructurering

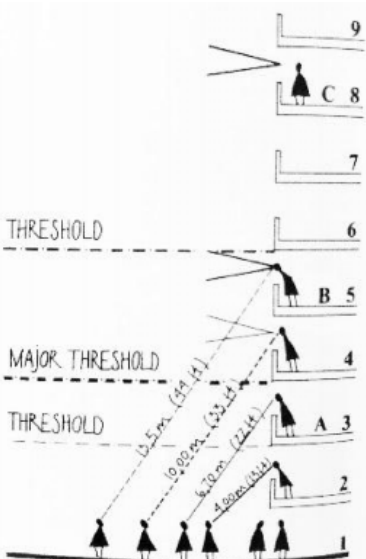
Opgave centrum Veghel

In de Centrumvisie uit 2018 werd al geconcludeerd dat het centrum van Veghel te weinig compact is en een overschot aan commerciële ruimtes heeft. Daarbij is berekend dat er circa 11.000 m2 winkelvloeroppervlak te veel is: ongeveer een derde van de totale commerciële ruimte in het centrum. De prognose is dat er in 2027 35% te veel aan niet-dagelijkse winkelmeters beschikbaar is in Veghel.

De verschillende functies in het centrum liggen bovendien redelijk verspreid, zo is te zien op de kaart, met flink wat leegstand (zwart gekleurd) ertussen. Hierdoor is de winkelcentrumstructuur versnipperd. In het rapport van DTNP (Centra van Meierijstad 2018) wordt het cijfer 5,2 aan het centrum van Veghel gegeven: “Waar Veghelse bedrijven over de hele wereld succes hebben, is men niet trots op het eigen centrum”.

Om een centrum te krijgen dat voor inwoners aantrekkelijk en gevarieerd is, voor ondernemers een goed ondernemersklimaat biedt en voor eigenaren een goed investeringsperspectief, moet het centrum terug naar de basis: een herkenbaar, toegankelijk en compact centrumgebied met een aantrekkelijk verblijfsklimaat.

De in 2019 vastgestelde nieuwe ruimtelijke hoofdstructuur, legt hiervoor een basis. In deze visie voor de herstructurering van het centrum van Veghel wordt de versterking van functieclusters geopperd. Door de leegstand in te vullen met een verderop gelegen functie, kan het centrum in helderheid sterker worden. Het winkelrondje wordt hierdoor ook intiemer (zie afbeelding).

deel 3

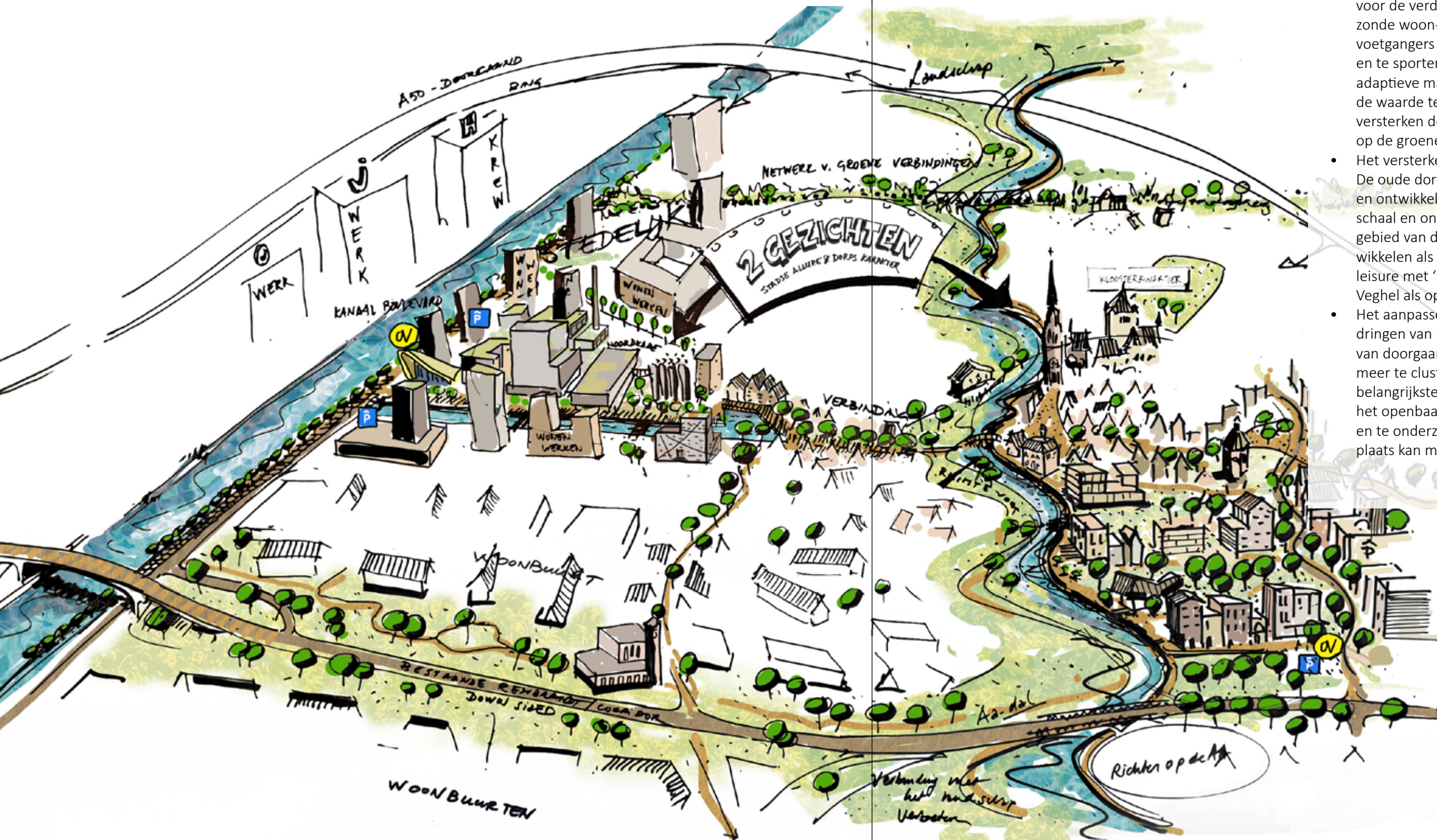
WAAR ZULLEN WE EENS HEENGAAN?

3.1 VEGHELSE VEELZIJDIGHEID

Een kapstok voor de toekomst

Vanuit de voorgaande analyse stellen wij een ontwikkeling van Veghel langs drie lijnen voor:

- Het ontwikkelen van een **robuust landschappelijk netwerk**; Een netwerk waarin landschappelijke kwaliteit, zoals die van de Aa, de basis vormen voor de verdere ontwikkeling van Veghel als gezonde woon- en werkomgeving; met routes voor voetgangers en fietsers, plekken om te verblijven en te sporten en ruimte voor natuur en klimaatadaptieve maatregelen. Het is een oproep weer de waarde te zien van dit netwerk en deze te versterken door met ontwikkelingen aan te haken op de groene en blauwe structuren.
- Het versterken van de **twee gezichten** van Veghel; De oude dorpskern weer meer richten op de Aa en ontwikkelen met aandacht voor de menselijk schaal en ontmoeting. Het havenkwartier, het gebied van de Noord- en de Zuidkade, doorontwikkelen als een mix van bedrijven, wonen en leisure met 'industriële allure', zowel gericht op Veghel als op de regio.
- Het aanpassen van de **mobiliteit**; Het terugdringen van het autoverkeer door het tegengaan van doorgaand verkeer door de kern, het parkeren meer te clusteren, de fietsers en voetgangers als belangrijkste gebruikers van het centrum te zien, het openbaar vervoer centraal te organiseren en te onderzoeken of op het maaiveld parkeren plaats kan maken ten gunste van groen.

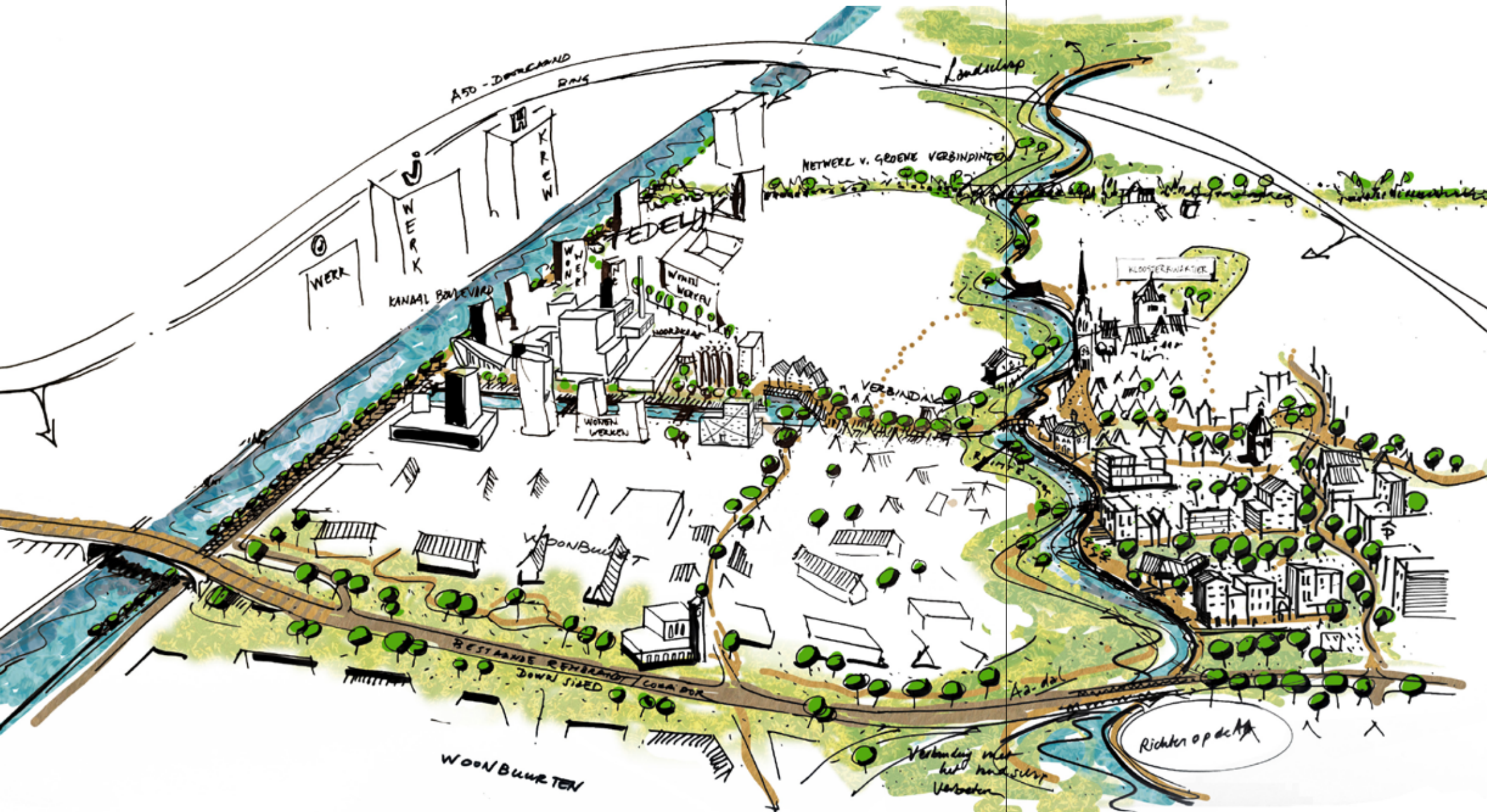
**Redeneer vanuit de landschappelijke onderlegger;
bodem, water, hoogte, historie & vergroen met
elke ontwikkeling.**

3.1.1 Robuust landschappelijk raamwerk

Het landschappelijk raamwerk is al grotendeels aanwezig. Het bestaat uit lange continue, groene ruimtes die van het centrum doorlopen tot in het landschap rondom Veghel. Op veel plekken zijn deze groene ruimtes gekoppeld aan waterwegen, zoals de Aa, het grote kanaal en het kleinere dwarskanaal. Daarnaast zijn er ook onderdelen zonder doorgaand water, zoals het Duitslijntje (eerst een spoorweg, later een natuurverbinding), de centrumroute (Hoofdstraat, Hoogstraat en Noord- en Zuidkade) en de Rembrandtlaan/Corridor. Gezamenlijk vormen deze delen een landschappelijk netwerk dat met elkaar in verbinding staat.

Op dit moment is het netwerk niet overal even goed aanwezig en missen soms bijvoorbeeld doorgaande routes. Op cruciale plekken is het regelmatig zelfs onderbroken. Daarnaast is de ruimtelijke kwaliteit (schoonheid) van de groene ruimte en het water niet overal even goed of het wordt niet zo gezien. Het netwerk vraagt dus om versterkt te worden en gewaardeerd. Dit kan door een betere inrichting, het vergroten van het areaal, het doortrekken van (langzaam verkeer)routes en het richten van (nieuwe) bebouwing op deze groene ruimtes. Op deze manier vormt het raamwerk in de toekomst een degelijke basis, waarop met kleinere groene ruimtes kan worden aangesloten. Door nieuwe groene oost-westverbindingen te maken vanuit de Aa, kan bijvoorbeeld het centrum van Veghel verder worden 'vergroend'. Door een goede groene en blauwe dooradering is het mogelijk hittestress terug te dringen, de biodiversiteit te vergroten en kan er voor worden gezorgd dat water beter kan infiltreren in de grond. Meer groen maakt Veghel bovendien aantrekkelijker. Onder meer doordat groen verkoelend werkt en het hierdoor ook in de zomer prettig is om Veghel te bezoeken. Het groene raamwerk biedt ook ruimte aan goede, aantrekkelijke routes voor voetgangers en fietsers en aan ruimte om te recreëren.

Dit groene raamwerk vormt ook de verbinding tussen andere grotere groene plekken. Dit zijn de parken die Veghel al rijk is: de Kloostertuin en het Julianapark. Ook natuurgebied Aa Broeken is een belangrijke groene plek net buiten Veghel. Daarnaast voegen we nieuwe groene plekken toe aan Veghel: het Kadepark en het Meierijplein. Zij voorzien in de behoefte aan meer verkoelende plekken in de directe leefomgeving van de bewoners van Veghel.

Kansen landschappelijk raamwerk

Voor het versterken van het raamwerk zijn er veel kansen:

1. Een wandel- en fietspromenade langs het kanaal (en het terugdringen van het autoverkeer)
2. De Aa-boulevard als belangrijke verblijfsplek en route. En het centrum dat zich meer naar de Aa keert
3. Het kadepark; de aanwezige groene ruimte bij de kades vergroten
4. Het versterken van de biodiversiteit
5. De wandel- en fietsroutes lopen door tot in het landschap
6. Aantrekkelijke grote, groene plekken zijn ook goed tegen de hitte en voor het infiltreren van regenwater

**Bouw voort op de onmiskenbare kwaliteiten van Veghel;
Breng de ontwikkeldynamiek naar de passende plek.**

3.1.2 Industriële allure en lokaal karakter

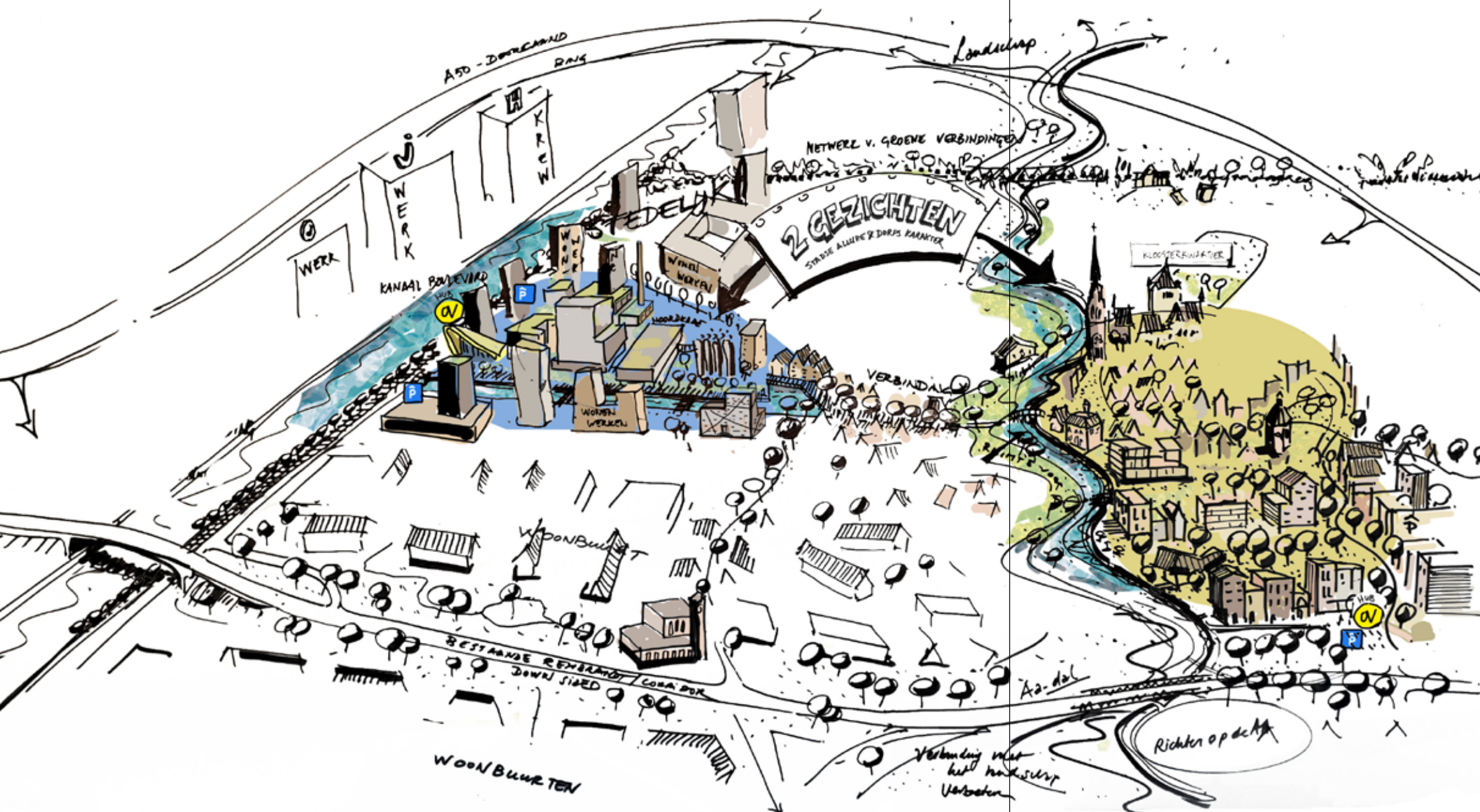
In de twee gezichten die Veghel heeft schuilt de kracht. Het oude dorp ontstaan in het landschap van de kronkelende Aa en het bedrijvig Veghel aan de rechte kanalen waar al bijna twee eeuwen industriële activiteiten hebben plaats gevonden. Beide plekken kennen hun eigen ontwikkeldynamiek met hun eigen charme en eigen 'regels'. Het is de kunst in de verdere ontwikkeling van Veghel voort te bouwen op deze eigenheid waardoor twee gebieden ontstaan met een eigen identiteit die samen het hart van Veghel vormen.

Het oude centrum kenmerkt zich door een mix van wonen en winkelen in een centrum dorps woonmilieu, zoveel mogelijk autovrij. Het is het lokale centrum

met een divers winkelaanbod voor de dagelijkse boodschappen voor de mensen uit de buurt. Het is een plek waar men prettig kan wonen, elkaar kent en ontmoet, een hapje kan eten, kan winkelen of kan genieten van een drankje op één van de terrassen. De Aa krijgt een prominente plek in het hart. Het (winkel)centrum wordt compacter en aantrekkelijker. Een bijzondere mix van (speciaal)zaken trekt bezoekers naar het nieuwe compacte centrum in het historische hart van Veghel. Straten worden groener. Het havenkwartier is een regionaal centrum met aanbod van verschillende vrijetijdsfuncties.

Het havenkwartier is een bruisende plek. Het is een regionaal centrum met aanbod van verschillende vrijetijdsfuncties. Doorsneden door de havenarm wordt hier gewoond, geleefd en ontspannen. Dit alles in het industriële karakter van het voormalige industriegebied. De Noordkade kenmerkt zich door een mix van wonen, werken, verblijf en vermaak dat de hele regio bedient. De Zuidkade wordt herontwikkeld tot woongebied. Op meerdere plekken kan het water worden overgestoken met beeldbepalende bruggen. Het Kadepark is een nieuw park voor Veghel op de Noordkade. Het park is van essentieel belang voor de gezonde leefomgeving van de direct omwonenden. Zij kunnen in het park verkoeling vinden en een plek om te verblijven en te spelen en te bewegen.

Ruimtelijk gezien zijn de twee centra met elkaar verbonden door aantrekkelijke, groene routes. De Aa wordt weer zichtbaar en beleefbaar en gaat zich verbinden met het centrum. Voorzaken van bebouwing richten zich op de Aa. Voorzieningen en activiteiten krijgen een plek langs de Aa. De Hoogstraat wordt verder versterkt door deze groener in te richten, de verblijfskwaliteit te versterken en waar nodig panden te renoveren. Het Heilig Hartplein en het haventje vormen de entree richting de Noord- en zuidkade en is de ruimtelijke schakel tussen het centrum van Veghel en het havenkwartier. Het bestaande karakter vormt de basis voor toekomstige ontwikkeling.

Kansen havenkwartier

Op de Noord- en Zuidkade ligt er een kans voor een schaa sprong van industriële allure. Met eigenwijze gebouwen en bouwblokken die het industriële verleden koesteren in schaal, maat en uitstraling:

1. Het industriële erfgoed krijgt een centrale plek in de nieuwe ontwikkelingen.
2. Op de kades is er ruimte voor evenementen.
3. Inrichting van het openbaar gebied refereert naar het industriële verleden.
4. Openbare voorzieningen met een regionaal publiek krijgen hier een prominente plek met een uitgesproken architectonisch karakter.
5. Woningbouw in blokken met collectieve binnentuinen.

Industriële allure:

Wonen & werken & leisure

Planmatige ontwikkeling

Grote korrel

Voorzieningen voor Veghel en de regio

Expressief

Vernieuwend

Gelaagdheid

Lange zichtlijnen

Strak

Stoer

Contrast

Kadepark

Kansen centrum

Het centrum vraagt om een fijnmazige ontwikkeling met lokale charme. Dit kan door de transformatie op te zetten op basis van de openbare ruimte. Door te denken aan de route tussen stoep en voordeur, aan plekjes voor rust en reuring. Hierin passen kleinschalige, individuele gebouwen met een sterke relatie met de straatruimte:

1. Aangename openbare ruimte biedt ruimte voor verblijven en ontmoeten.
2. In het centrum zijn winkels voor dagelijkse voorzieningen gevestigd.
3. Nieuwbouw in aanwezige straten voegt zich op een eigentijdse manier naar de maat en schaal van de aanwezige dorps bebouwing.
4. Grotere ontwikkelingen kenmerken zich door een gevarieerd gevelbeeld van individuele gebouwen, verticale geleding, met voordeuren aan de straat, een levendige plint en bijzondere dakbeëindiging.

Lokaal karakter:

Organische ontwikkeling

Fijne korrel

Menselijke schaal

Voordeuren aan de straat

Pandsgewijze ontwikkeling

Buurtwinkels

Ontspannen stedelijkheid

Intimiteit

Harmonieus

Privé tuinen

Achter- ommetjes

Leefstraten

Kronkelingen en
doorsteken

Zet voetganger en fietsers op de eerste plaats en beperk de invloed van de auto.

3.1.3 Duurzame mobiliteit

In Veghel gaan voetgangers en fietsers vóór. Het (groene) kerngebied van Veghel wordt autoluw, pleinen worden autovrij en we zorgen voor voldoende beweegopties voor iedereen onafhankelijk van mogelijke beperkingen.

Langzaamverkeer routes worden gekoppeld aan de belangrijke grote groenstructuren. Langs de Aa komt een belangrijke noord-zuidverbinding als nieuwe fiets- en wandelroute door Veghel. Fietsroutes van oost naar west zijn gekoppeld aan de groene

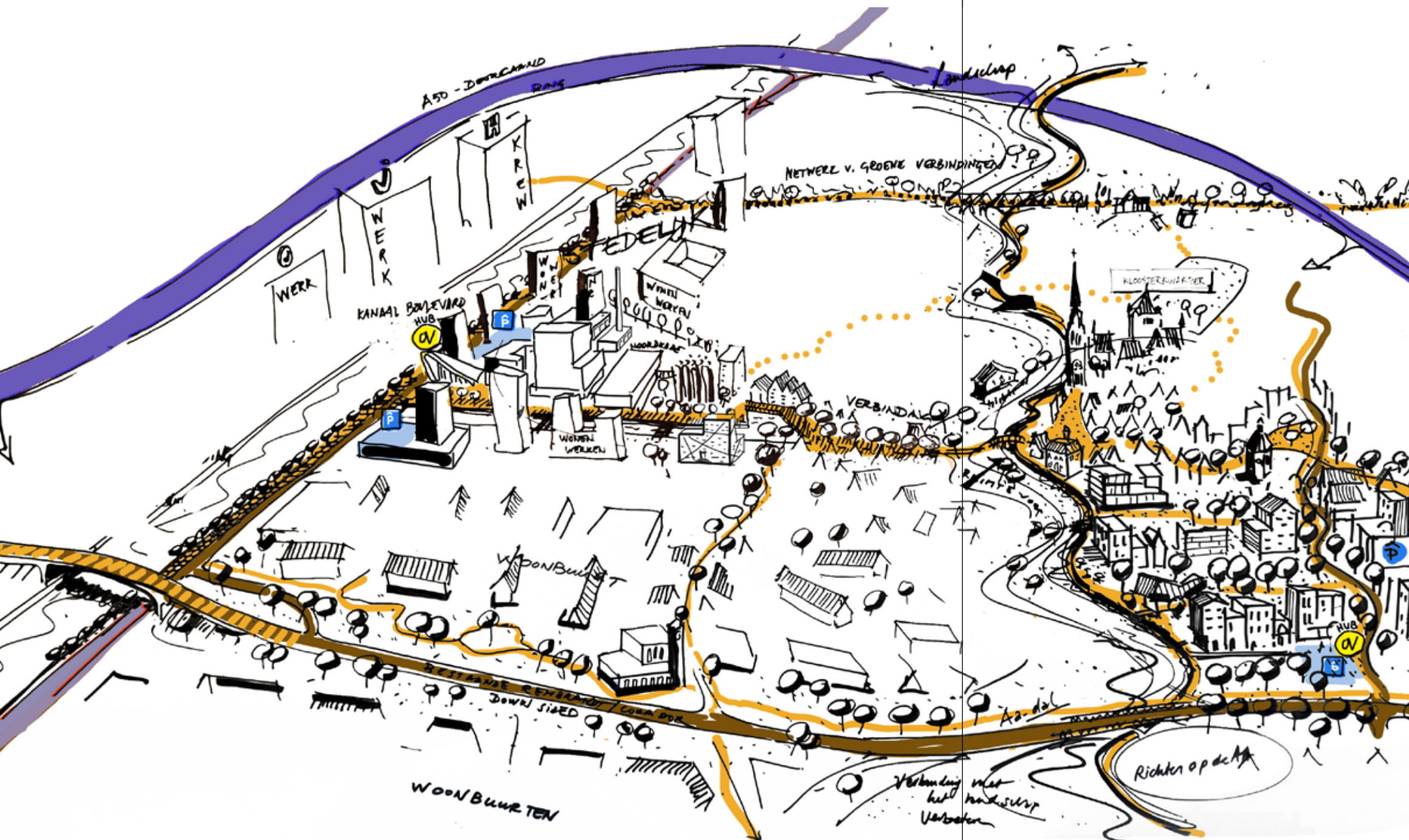
hoofdstructuur, voor reductie van hittestress en de beleving van groen voor de bezoekers. Tevens worden alle grote groene plekken op die manier ontsloten via veilige langzaamverkeerroutes. De routes worden comfortabel ingericht.

De hoofdontsluiting van het autoverkeer vindt plaats via de mobiliteitsassen Rembrandtlaan/Corridor, Populierenlaan en de N279.

De Rembrandtlaan-Corridor is een van de belangrijkste mobiliteitsassen van Veghel. Maar veel verkeer heeft in Veghel zelf niets te zoeken. Door op termijn verkeer te weren dat niet in het gebied moet zijn kan ruimte ontstaan om de weg af te waarderen voor auto's en meer ruimte te bieden voor fietsers, openbaar vervoer en groen.

Aan de mobiliteitsassen komen gebouwde parkeervoorzieningen. Na het parkeren van de auto kan men met het openbaar vervoer, met de fiets of te voet verder. De gebouwde parkeervoorzieningen worden op een aantrekkelijke manier vormgegeven óf bevinden zich onder/achter bebouwing uit het zicht. In Veghel is de auto te gast. Ook bij nieuwbouwwontwikkelingen wordt er inpandig geparkeerd. Zo wordt het straatbeeld zoveel mogelijk vrij van auto's.

Het openbaar vervoer maakt met name gebruik van de hoofdmobiliteitsassen rondom Veghel. Op die manier is het gehele kerngebied van Veghel aangesloten op het netwerk van openbaar vervoer. Aan de Rembrandtlaan zit minimaal één overstaphalte/OV-hub. Deze is goed bereikbaar en toegankelijk. Aan de Rijksweg N279 zit één overstaphalte/OV-hub. Enkele kleinschalige busroutes gaan door Veghel heen. De overstaphaltes worden op een aantrekkelijke manier vormgegeven en mogen qua uitstraling een visitekaartje zijn voor Veghel. Tot slot worden de haltes gekoppeld aan het BRT netwerk (Bus Rapid Transit). Dit is een flexibele en snelle busservice richting steden als Eindhoven en Den Bosch die bijdraagt aan duurzame mobiliteit.

Kansen mobiliteit

Voor duurzame mobiliteit zijn er veel kansen:

1. Een uitgebreid netwerk van vrijliggende fiets- en voetpaden.
2. Een centraal OV-punt waar verschillende vormen van (deel)mobiliteit samenkomen.
3. Gebouwde parkeervoorzieningen aan de randen van het centrum.
4. Zo min mogelijk geparkeerde auto's op straat.
5. Parkeren op straat in halfverharding voor regenwater infiltratie en een aantrekkelijk straatbeeld.
6. Behoud goede bereikbaarheid door brede groene straatprofielen.
7. Beperkte verkeersdruk op de wegen Rembrandtlaan-Corridor en de N279. Deze beide wegen lopen dwars door Veghel/ bewoond gebied. Gebiedsvreemd verkeer zou hiervan geen gebruik meer moeten maken. Hierdoor ontstaat ruimte voor aantrekkelijke langzaam verkeerroutes; zoals een wandel- en fietspromenade langs het kanaal.

HOE KOMEN WE DAAR?

1. Bouw voort op de onmiskenbare kwaliteiten van Veghel;

Versterk wat goed is en verbeter de zwakke punten.

2. Redeneer vanuit de landschappelijke onderlegger: bodem, water, hoogte, historie.

3. Zorg voor een uitgebalanceerde verhouding tussen groen, water, bebouwingsmassa en verkeer.

4. Breng de ontwikkeldynamiek naar de passende plek;

- Een schaalsprong met stedelijke allure op de Noord- en Zuidkade:

Zet in op eigenwijze gebouwen en bouwblokken. Koester daarbij het industriële verleden, in schaal, maat en uitstraling.

- Fijnmazige ontwikkelingen met regionale charme in het centrum:

Zet in op transformatie van het centrum op basis van de openbare ruimte met een gevoel voor menselijke maat en schaal. . Denk aan de route tussen stoep en voordeur, aan plekjes voor rust en reuring en kleinschalige, individuele gebouwen met een sterke relatie met de straatruimte. Ontwikkelingen worden onderdeel van het bestaande weefsel en voegen zich op een natuurlijke wijze waarbij het contact met de openbare ruimte vanuit het gebouw op een vooral groene manier verloopt.

5. Vergroen met elke ontwikkeling;

- Plant bomen aan, zorg voor regentuinen, reduceer verharding.

6. Ga voor een gezonde omgeving door voetgangers en fietsers op de eerste plaats te zetten en de invloed van de auto te beperken;

- Maak pleinen autovrij.
- Gebouwde parkeervoorzieningen zijn uitgangspunt.
- Zorg voor voldoende beweegopties onafhankelijk van mogelijke beperkingen.
 - Creëer en verbindt beweegroutes.
- Koppel wandel- en fietspaden aan de groen blauwe structuren.

7. Geef openbare gebouwen karakter en laat ze eruit springen.

